УДК 665.9

І.А. ЖИВОГЛЯД, НТУ «ХПІ», Харків, Україна
М.М. КАПІНОС, доц., НТУ «ХПІ», Харків, Україна

Патентний тролінг

Серед найбільш важливих тенденцій розвитку права інтелектуальної власності можна виділити одну – у сфері патентного права, що здійснює значний економічний, світоглядний і правовий вплив на багато сфер бізнесу і споживання. Ідеться про діяльність патентних тролів.

Патентний троль (Patent Troll) – компанія або підприємець, чий бізнес полягає виключно в отриманні ліцензійних платежів за використання належних йому патентів.

На сьогодні ведеться велика кількість дискусій стосовно цього явища. Та всі їх можна поділити на ті, які бачать в ньому тільки негативні наслідки, та ті, що говорять про позитив цього явища на ряді з негативними наслідками.

Стосовно першої позиції, то головний аргумент наступний: патентні тролі не тільки завдають збитки, а й підривають основні принципи, що лежать в основі патентного права.

На сьогодні діяльність таких непрактикуючих організацій значно збільшує витрати бізнесу.

Так, наприклад, компанія IPCom GmbH, скандально відома як патентний троль, розпочала серію судових переслідувань, спрямованих проти виробників смартфонів. Першою жертвою німецька компанія вибрала найдорожчий бренд у світі Apple. Суть претензій — використання Apple у своїх мобільних продуктах технології IPCom, яку вона придбала у компанії Robert Bosch GmbH ще в 2007 році. Сума патентного позову складає 1,57 мільярдів доларів.

Що стосується іншої позиції, то мова йде про діяльність патентних тролів з точки зору захисту інтересів винахідників-початківців та національних виробників від великих агресивних патентних гравців на ринку шляхом контролю імпортованої продукції, підвищенням цін на ввезений товар і т.д.

Україна в даному питанні не є винятком. Так у 2013 році буди видані патенти на такі промислові зразки як шуруп, упаковка суперклею та планшетні комп’ютери. Раніше були видані патенти на пробки для закупорювання пляшок, зубочистку і паливний брикет.

Нажаль, в Україні патентний тролінг може стати новим «жанром» банального здирництва. Не виключено, що виникнення подібної тенденції – лише питання часу.